

History of the Serbian Orthodox Church "St John the Baptist" Dapto Wollongong

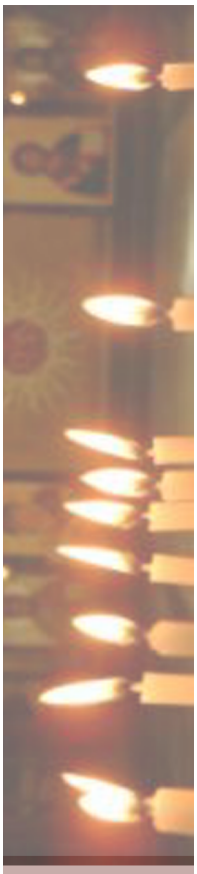
As the number of Serbian natives in Wollongong built up during the late 40s and 50s, a group of local Serbian men assembled with the goal of establishing a Serbian Orthodox Church and School Community in the region. For the Serbian people the Orthodox Church was the one constant in a history that was volatile at its best. The goal of the initial group was to establish a church and organisation with suitable grounds so that the Serbian people of the region can have a place to carry on with their beliefs and traditions from the Serbian homeland as well as maintain the traditional culture and Serbian language. This one Church would be a uniting force for the local Serbs and be a parcel of Serbia within a land that was continents away from home.

The initial committee for the new church first met on the 27 of March in 1960. It was decided then that the church would be established in honor of Saint John the Baptist, and thus the formal name of the church was formed as 'Serbian Orthodox Church and School Community of Saint John the Baptist'. At that same first meeting, a committee to oversee the establishment was formed, and the first president of the Church organisation, Dragoljub Stefanovic was elected.

In the early days of the church, the now deceased Very Reverend Dusan Popovic performed Holy Liturgy a number of times in Wollongong, usually in private halls that were rented for the occasion. Father Popovic was the resident priest at the parish in Canberra and would make the trip to Wollongong at least once a month. After a short period Father Popovic and the Serbian people of Wollongong were then given access to the Greek Orthodox Church Holy Cross on Stewart Street in Wollongong for the purposes of conducting Holy Liturgy, Weddings and Christenings. These early services were the first occasions where the Serbian people of Wollongong were able to attend church locally and not be in a hall or other general purpose building.

During 1962 a parcel of land was purchased in Kenny Street, Wollongong and in the short time a chapel was constructed where Father Popovic went on to conduct Holy Liturgy on a more frequent basis. The purchase and establishment of a local Serbian Orthodox church spurred the people on to further raise efforts in building a church and a hall at the Kenny Street site.

With disappointment 1963 saw the establishment of the Free Serbian Orthodox Church of America, lead by his Grace Bishop Dionisie. The

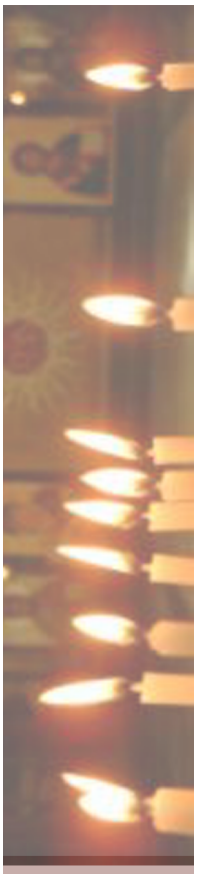

ИСТОРИЈА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕНО ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ "СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЉ" ДАПТО - ВОЛОНГОНГ

Крајем четрдесетих и почетком педесетих година приличан број Срба се населио на територији града Волонгонга и околине. Међу појединцима појавила се жеља да се, по угледу на друге нације, оснује Српско удружење за међусобно упознавање и дружење Срба . На састанку који је одржан 27 марта 1960 год донешена је одлука да се оснује Српска Православна Црквено Школска Општина посвећена Светом Јовану Крститељу. За првог председника изабран је г.Драгољуб Стефановић. У то време, сада покојни Прото Душан Поповић из Канбере, долазио је једном месечно и обављао света богослужења у изнајмљиваној сали. У току 1962 год купљено је земљиште у Волонгонгу у Кени улици и убрзо је направљена мала капела, где се наставило са светим богослужењима. Ово је дало воље и наде да се крене још организованије и да се ускоро започне са градњом Цркве, сале и осталих пропратних објеката који су неопходни за нормално функсионисање једне заједнице.

Нажалост, долази кобна 1963 год када у Српској Православној Цркви, у Америци настаје раскол и подела. Велики број Црквених Општина на челу са епископом Дионисијем оснива Слободну Америчку Цркву. Та подела није мимоишла ни малу српску заједницу у Волонгонгу, која је тек заживела. На ванредној скупштини већина чланова се изјаснила за приступање Слободној Америчкој цркви а само једна трећина остала је верна и одана мајци Цркви. Овај мањи број чланова са протом Душаном Поповићем приморана је да напусти већ постојеће црквено имање.
Захваљујући тадашњем архијерејском намеснику проти Петру Радошу већ 16 октобра 1964 год. је додељен благослов, за оснивање привременог поверенства, од Српског Патриарха Његове Светости Г. Германа. У привремени одбор изабрана су следећа лица: Председник Никола Мирић, секретар Перко Гачевић, чланови: Петар Јовановић, Гојко Вујић, Лука Ковач, Љубомир Ђурић, Рајко Манојловић и Светислав Арјан. Прото Душан Поповић је и даље долазио из Канбере и једном месечно одржавао света богослужења, прво у изнајмљиваној сали а касније у Грчкој Православној Цркви, све до јуна месеца 1976 год.

У том периоду , горе поменути чланови уз помоћ других Срба који су им се придружили, чине огромне напоре да Црквена Општина верна Мајци цркви опет заживи. Број чланова се нагло повећавао и у децембру месецу 1974 године за сталног пароха из Отаџбине стиже млади свештеник о.Мирослав Поповић. Од 1964 до 1970 председник Црквене општине био је покојни Никола Мирић, а од 1970 до 1974 године председник је био покојни Љубомир Злојутро. Великим залагањем

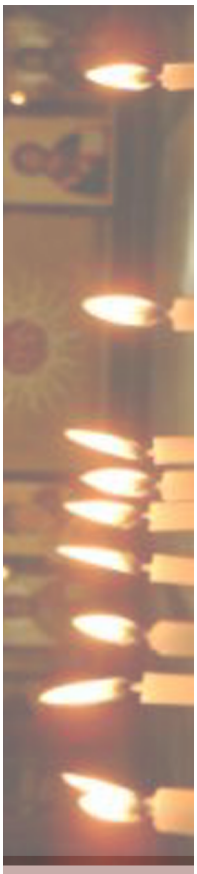
impact of the establishment of the Free Serbian Orthodox church reached the Serbian community of Wollongong shortly after, and the community equally distributed themselves between the newly formed faction of the church and the old original church which remained under the stewardship of the Belgrade patriarch. At the meeting to decide the fate of the church at Kenny Street, a two-thirds majority of the committee decided to dedicate the loyalty of the newly built church in Wollongong away from the patriarch in Belgrade and align itself with the Free Serbian Church. The remaining third of the voters in the committee split off to establish a church in Wollongong that would continue to remain loyal to the patriarch in Belgrade.

The new committee was formed and officially recognised the authority of the Patriarch in Belgrade. On the 16th of October 1964 this process took place under the guidance of church administrator for Australia, Very Reverend Petar Rados, and under the reign and with the blessing of the head of the Serbian Orthodox Church, His Holiness Patriarch German. The committee formed around this church consisted of Nikola Miric, who was elected President and committee members Perko Gacevic (secretary), Petar Jovanovic, Gojko Vujic, Luka Kovac, Ljubomir Djuric and Rajko Manojlovic. The church assistant for Holy Liturgy was Sveto Arijan.

With the establishment of the church committee now accomplished with official sanction, the initial small group of men worked hard and with intensity to broaden the membership of the church while collecting donations towards the purchase of land for a new church. On the 27th of December 1974 His Grace Bishop Nikolaj allocated the Reverend Father Miroslav Popovic to the parish in Wollongong to serve the Serbian people of the region.

Father Popovic and the committee set about the search for suitable land to purchase for a new church. The search came to an end in April of 1976 when the Serbian people of Wollongong formed together and purchased 2.5 acres of land on Dale Street, in Dapto for $48,000. At the time there was a single-story house on the lot but with enough land to build a church as well as other amenities for the Serbian community. The original house consisted of two units, and one of the units was converted into a chapel while Father Popovic and his family took up residence in the remaining unit.

The chapel that was created was blessed on the 28th of July 1976, on St Vitus Day (Vidovdan). For the first time the Serbian people in Wollongong no longer had to depend on their Greek counterparts for use of a church and now had their own church. Holy Liturgy was now performed by Father Popovic every Sunday in the new chapel and the group of men who had met 16 years earlier had accomplished their goal of having their own church

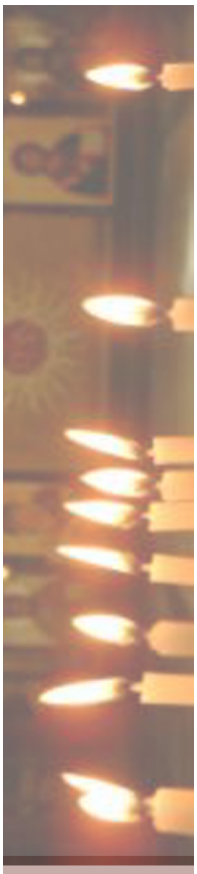
о. Мирослава, и уз помоћ Управе на челу са председником Димитријем Јовановићем и вредним парохијанима у априлу 1976 год. купљено је у Дапту ново имање од 2.5 екра са кућом за $48,000.

У саставу куће био је и један стан, који је претвоен у капелу где су редовно служена света богослужења а у кућу се уселио о.Мирослав са породицом. На Видовдан 1976 год. Његово Преосвештенство Епископ за Аустралију и Нови Зеланд Г. Николај је осветио капелу и црквено земљиште уз присуство великог броја верног народа. Уложен је велики труд око сређивања капеле, куће и земљишта, и то је био почетак за веће подухвате и успехе. Исте године за председника је изабран Рајко Манојловић који је уз велику помоћ о.Мирослава , Управног одбора и вредних парохијана започео припреме за почетак градње црквене сале. У месецу фебруару 1977 године освећени су темељи за црквену салу и након непуних 10 месеци сала је у потпуности завршена и свечано освећена 17 децембра 1977 год. Градња сале је коштала преко 60,000 долара а вредни парохијани су дали добровољни рад на на хиљаде часова.
За овакав велики преокрет у животу и раду Црквене Општине огромна заслуга припада вредном о.Мирославу који је поред парохијских обавеза, радио пуно радно време као магационер у жељезари (БХП), и на тај начин поштедео Црквену Општину од накнадних издатака за његову плату. Нажалост било је појединаца који нису могли, или нису хтели, да виде и признају пожртвовање о.Мирослава па је дошло до мањих неспоразума на линији Свештеник -Управни Одбор.

Тадашњи Епископ Николај је актом од 3 маја 1978 год. '' по указаној потреби и усменој сагласности" за привременог пароха у Дапту поставља новорукоположеног свештеника о.Љупка Чубриловића а о.Мирослав је постављен за пароха друге Ливерпулске парохије. Примопредају парохије извршио је Протојерej ставрофор о. Светозар Секулић 14 маја 1978 године.

о. Љупко ,дипломирани богослов, богословије Светог Арсенија Сремца у Сремским Карловцима у току јуна месеца 1977 год стиже у посету код рођака Бошка и Маре Тешановић и за кратко време уз помоћ добрих људи добива стални боравак у Аустралији. Богослов Љупко склапа брак са Дрином ћерком Мирка и Босе Његић. Епископ Николај рукополаже богослова Љупка у чин свештеника 16 априла 1978 год у цркви Лазарици у Сиднеју.

Млади свештеник о.Љупко , пун воље и елана, наставио је тамо где је о. Мирослав стао. Одмах у месецу јулу на редовној годишњој скупштини дао је предлог да се оснује ''фонд за изградњу цркве". Ова идеја је

and their own land in Wollongong. What had been accomplished would not have been possible if it was not for the dedication of the Serbian people involved, the men, women and children who put aside money from their pay packets towards the purchasing of the land and then went on to build the chapel and clean the surrounding bush.

In January of 1977 a lonely excavator began the task of digging the foundations for a new community hall on the Church site. A month later in February the foundations were blessed. The blessing was carried out by His Grace Bishop Nikolaj and was attended by a number of Serbian priests, a delegation from the Greek Orthodox Church and The Lord Mayor of Wollongong. The decision to build a hall before a church was based on the premise that a hall is multi-purpose and can be used for services, name days and celebrations, while the construction of a Byzantine styled church is a complex task requiring years of work and a large sum of funds.

On the 17th of December 1977, less than a year after excavation work had begun, His Grace Bishop Nikolai and an ensemble of five Priests blessed the newly constructed hall. The day was attended by a large number of dignitaries, as well as the Lord Mayor of Wollongong at the time who played a large role in helping to build the hall. The new hall had cost $60,000 to build, and all labor work was voluntary and done by the local Serbian community. At the blessing of the hall, the first folkloric dancing group from the church performed.

May of 1978 saw the arrival of Ljupko Cubrilovic, a recent graduate of the Serbian Orthodox Theology School in Sremski Karlovaci to Dapto. On the 16th of April 1978 Ljupko Cubrilovic was ordained a minister of the Serbian Orthodox Church in the church of St Lazarus Alexandria Sydney by His Grace Bishop Nikolaj. Only two weeks later Father Cubrilovic was assigned to the Dapto parish. Father Cubrilovic was 24 years of age at the time, a young priest who had been assigned his own parish. One of his first moves was to establish a fund for the construction of a new church – which was ratified by the committee at the annual general meeting of that year.

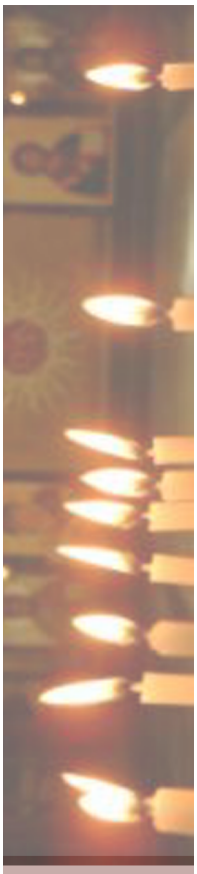
On the 6th of February 1982 a general meeting was held in the church hall. Present were His Grace Bishop Vasilije, Father Ljupko Cubrilovic, President Ljubomir Zlojutro and 49 members of the parish. The minutes of the meeting record that it was decided that a church was to be constructed on the grounds, His Grace Bishop gave his blessings and an overseeing committee was formed to take care of the construction process.

On the 12th of June 1982 the foundations for the new church were blessed by His Grace Bishop Vasilije. Present were delegations from Serbian Orthodox

прихваћена од Управе а и од парохијана, и за непуне три године фонд је располагао са 42,000 долара. На ванредној седници 6 фебруара 1982 године уз присуство Еоископа Василија, присутни чланови на челу са председником Рајком Ђукићем једногласно су донели одлуку да се започне са градњом Цркве. За председника грађевинског одбора изабран је Велибор Давидовић а за чланове одбора оЉупко, Рајко Ђукић,Саво Ћосић, Никола Докић, Жарко Ромић и Душко Новаковић. Инжинерске планове и надгледање послова обављао је покојни Драган Тошић, који је поклонио све скеле и материјал за шаловање, све до краја завршетка радова на цркви.

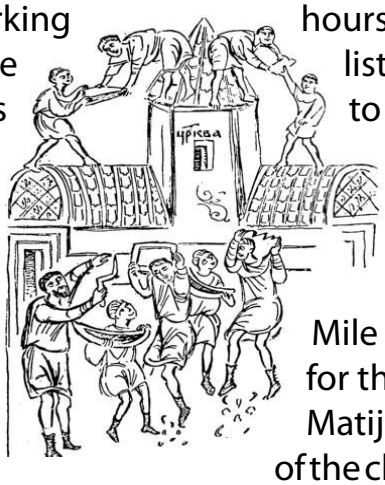
Планове је урадио архитекта Миодраг Шундић, обављена је потребна припрема и започело се са радом . Епископ г. Василије осветио је црквене темеље 12 јуна 1982 год. Те године за новог председника изабран је Велибор Давидовић и кренуло се поново у нови поход да се сагради Црква – Дом Божији. После успешне градње сале стари и нови чланови парохије су са још већим еланом приступили градњи светога храма у коме ће се славити име Божије и по угледу на наше славне претке новосграђену светињу оставе у наследство потомству. За непуне две године, завршени су спољни радови на цркви, постављен кров и куполе. Прва Света литургија у новоме храму одслужена је 20 маја 1984 године. Црква је била препуна верног народа, служио је месни парох о.Љупко и о.Милорад Лончар. Лепоти богослужења допринео је црквени хор "Свети Архиђакон Стефан" из Рути Хила.

Исте године, на дан славе Кола Српских Сестара, у недовршеном храму, одслужена је прва света архијерејска литургија, а служили су Њихова Преосвештенства Епископ Василије и Епископ Лаврентије уз саслужење проте Милоја Николића из Лондона, проте Мирослава Поповића из Канбере и проте Илије Драгосављевића из Варивуда и месног пароха о.Љупка.. У недељу 25.11.1984 године Епископ Василије уз саслужење присутног свештенства, након свете литургије, осветио је црквена звона и у пригодној проповеди захвалио се дародавцима који су поклонили звона: Бошку Тешановићу велико, Горану Предићу средње и Душку Рашети мало звоно. Сва звона су електрофисирана, рађена су у Перту а у томе свему много је помогао прото Петар Радош и Бране Костић који су надгледали израду звона. Исте године за председника Ц.Ш.Општине поново је изабран Рајко Манојловић који је доста допринео ангажовањем људи за радове.
У недељу 17 новембра приређено је још једно славље, прослављена је 25-та годишњица рада и постојања Црквене општине, служио је Епископ Василије , о.Милан Збиљић, о.Мирослав Поповић, о. Милорад Лончар и о.Љупко.

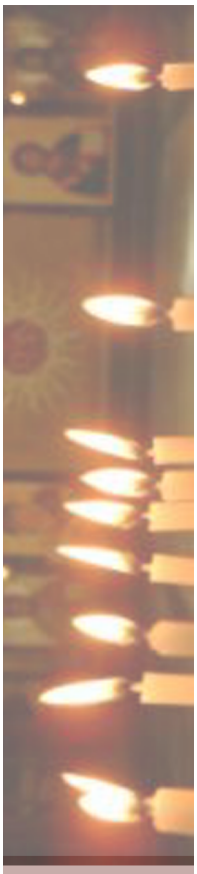
Churches in Sydney, Rooty Hill, Warriewood and Canberra as well as the Lord Mayor of Wollongong. On the 20th of May 1984 the first Holy Liturgy was held in the new church, conduced by Father Milorad Loncar and Father Ljupko Cubrilovic.

Following the first service, on the 5th of October 1986 crowds from around New South Wales flocked to Dapto to attend the consecration of the new church. The blessing marked the culmination of 22 years of effort to build a church for the Serbian people of Wollongong. The major contributor for the construction of the church was the Kolo Srpski Sestara (The Serbian Ladies Society) who had donated $22,000. Other major financial contributors were Mr. Bosko Tesanovic the God Parents of the church. Mr. and Mrs. Tesanovic, who donated $12,000 on the day of the blessing of the church.

Thousands of working hours were volunteered to get to that point, and the list of names of people who committed themselves to the building of the church now preside at the front entrance to the church. Among them were Mr. Savo Cosic, who lead the construction from its first to last day and in total dedicated 700 unpaid hours and along side him Mr. Mile Regulic dedicated 670 hours. In preparation for the consecration of the new church, Mr. Jovica Matijevic wrote a detailed account of the history of the church and the construction process, with a long list of each person who committed time or funding or both. The blessing of the church also coincided with a decision from the committee to commence financially supporting Father Cubrilovic, who since his arrival at Dapto had been working full time as a storage clerk at BHP in Port Kembla. After 8 years the church was finally in a financial position where it was able to supply a salary to its resident priest.

In the following years, much more work has been carried out at the Church, notably the construction of a school and new barbecue area, the construction of a new office for the welfare agency and accommodation, and the purchase of land adjacent to the hall to extend the grounds. On this land a new park was built, which were the result from a large fundraising drive organized by Suzi Pupovac, Rade Djukic, Lilly Peric, Grozdana Maravic, Lili Cosic and Vlasta Pupovac. The current church grounds bear little resemblance to the early days, with years of effort and volunteer work being poured in to create a local church and school organisation for the Serbian community of Wollongong.

Радови на цркви приводили су се крају, за непуне четири године све је било спремно за освећење цркве. Мукотрпни труд и рад уродили су плодом, подигнут је велелепни храм у славу Божију и у част нашег заштитника Светог Јована Крститеља и Претече Господњег, а Српском роду на понос.

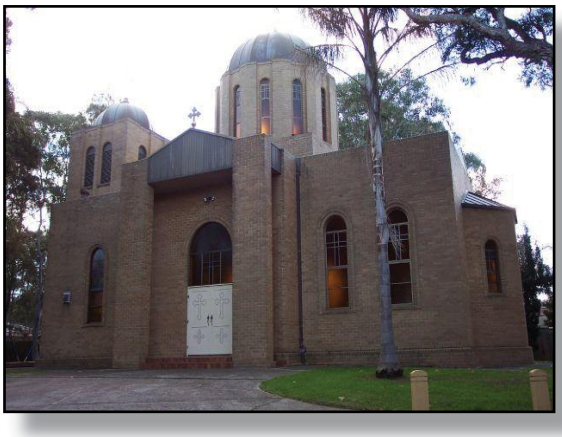
Вредно Коло Српских Сестара приложило је $22,000 за иконостас у цркви. Велики полијелеј $3,100 Бошко Тешановић, други полијелеј $850 Петар Бранковић, и трећи полијелеј $850 Јанковић Милан и Нинковић Раде. Две литије по $700 полинила Гина Милашиновић и Анђа Стринић. Иконе за иконостас приложили у верни парохијани а две нај веће иконе у вредности по $600 придарили су Кузман Премовић и Нељелька Ромић.

Освећење цркве извршено је 5.10.1986 год. од стране Њихових Правосвештенстава Епископа Далматинског Г. Николаја, епископа Сремског Г. Василија и надлежног епископа Лонгина уз саслужење неколико свештеника. Освећењу је присуствовало мноштво локалног народа, и гости из Сиднеја и других градова Аустралије. Кумови на освећењу цркве били су Бошко и Мара Тешановић који су приложили $12,000 долара. Сав труд, рад и новчани прилози верног народа крунисани су овим светим чином. Наше молитве Свевишњем Господу да свима дародавцима стоструко узврати у својим изобилним добрима, а преминулима парохијанима подари Рајско насеље.

За ово богоугодно дело захвалност припада свим парохијанима који су на било који начин помогли изградњу цркве. Осећамо се дужним да поменемо имена оних који су нај више уложили труда и рада у току изградње цркве. Међу првима је г. Саво Ћосић који је од првог дана па до завршетка свих радова водио посао и уложио преко 700 добровољних радних сати, а затим г. Миле Регулић са 670 сати. Списак осталих особа је доста велик и објављен је у књизи која је захваљујући Јовици Матијевићу издата поводом освећења цркве, а уједно та имена се налазе исписана и на плочи испред цркве.

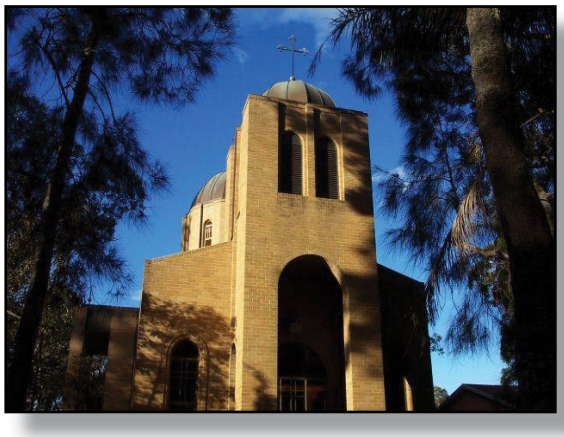
Вредно је напоменути, да након освећења цркве, Управни одбор је донео одлуку да свештеник о.Љупко престане са радом у фабрици и да се постави на пуну плату, да би могао да све своје време посвети парохијској дужности и обавезама. Од самог доласка на парохију 14.5.1978 године па до новембра 1986 год. отац Љупко је радио пуно радно време као магационер у жељезари БХП, тих 8 година Црквена општина није имала никаквих финанцијских обавеза према њему.

После освећења цркве наступило је једно мало затишје, а затим опет се кренуло у нови поход. Саграђена је нова кантина са учионицом и преуређна је изнова пикник ерија, проширена је сала и дограђена још једна учионица. Реновирана је црквена кућа, дограђена канцеларија за

БОГ ЧУВА СРБЕ

Српско Добротворно Удружење и резиденција за Епископа. Купљено је суседно земљиште за $125,000 на коме је направљено игралиште за фудбал и одбојку. За овај период и за све ово што смо успели остварити, а посебна заслуга припада г. Милану Бундалу и Мили Миловановићу који су изобилно помогли својим радом, материјалом и новчаним прилозима.
Након тога реновирана је црквена сала, постављен нови плафон, ново осветлење и проширена бина.

Најновији успех је изградња дечијег парка који је коштао преко $30,000 долара и који је свечано отворен 2 фебруара 2004 год. и освећен од стране Његовог Преосвештенства епископа Милутина. У овој акцији највише су узели учешћа млади родитељи, а међу њима нај заслужнија је била Сузана Пуповац. Вреди напоменути да у последњих 10 година неколико новодошлих породица веома активно учествују у раду Црквене општине, и могу послужити многима за пример.
За непуних 30 година, од куповине земљишта па до данас, постигнуто много. Захваљујући вредним и верним парохијанима од запуштеног земљишта, сада имамо један веома диван комплекс, који вреди неколико милиона, и на којем имамо све што је потребно за нормалан рад једне заједнице. Са поносом можемо да кажемо да смо , као једна мала заједница, урадили и остварили много више него многе друге а и много веће заједнице у Аустралији. Многи наши гости и посетиоци одлазе задивљени лепотом нашег имања, и то треба да нам да још више воље и снаге да наставимо да радимо у слози и љубави на корист наше Свете Цркве и Српскога народа.

Све ово што је неведено и записано у овом сажетом историјату Црквене општине, и сва имена која су поменута сада а и пре, учињено је ради нас људи, да се то сачува од заборава, али много је важније и вреднije то, што треба да знамо да је то све записано у Вечној књизи Творца и Господа нашег, који ће свакога од нас наградити по дјелима нашим.

